

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com תחובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפנוסט הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו" אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת כ"ק אדמו"ר ישראל ניסן בהרה"ק דוד משה זצוק"ל מקרעטשניף יששכר לוי בן פנינה ע"ה

משנה ג'

הַפֶּר וְהָאֵילִים וְהַכֶּבֶשִׁים וְהַשְּׁעִיר כמו שלמדנו במשנה הקודמת בחג השבועות היו מביאים פרים אלים וכבשים כעולות, וכן היו מביאים שעיר לחטאת עם שתי הלחם. ומלמדת המשנה שכל הנ"ל **אֵינָן מְעַבְּבִין אֶת הַלֶּחֶם** היינו שגם אם הביאו את שתי הלחם ללא הקרבנות הנ"ל הלחם מקודש, **וְלֹא הַלֶּחֶם מְעַבְּבָן** וכן ניתן להביא את הקרבנות הנ"ל ללא שתי הלחם. ברם **הַלֶּחֶם שְׁתֵּי הַלֶּחֶם מְעַבְּבִין אֶת הַכֶּבֶשִׁים** שני כבשי עצרת, היינו שלא ניתן להקריב את שני כבשי העצרת ללא שתי הלחם, **וְהַכֶּבֶשִׁים אֵינָן מְעַבְּבִין אֶת הַלֶּחֶם** היינו שניתן להקריב את שתי הלחם גם ללא שני כבשי העצרת **דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא** לפי שכתוב "קודש יהיו לה' לכהן" ומהמילה 'יהיו' לומד רבי עקיבא שהיא מלשון עיכוב, ואת מה היא מעכבת, את דבר שכולו ניתן לכהן וזהו הלחם, ולכן הוא סובר שהלחם מעכב את הכבשים, אך הכבשים אינם מעכבים את הלחם **אָמַר שְׁמַעוֹן בֶּן נָנָס: לֹא כִי לֹא כֵךְ הֵלַכְהוּ, אֶלָּא הַכֶּבֶשִׁים מְעַבְּבִין אֶת הַלֶּחֶם** ואין להביא את שתי הלחם ללא הכבשים, **וְהַלֶּחֶם אֵינָן מְעַבְּבִין אֶת הַכֶּבֶשִׁים** וניתן להקריב את שני כבשי העצרת גם ללא שתי הלחם, עתה מביאה המשנה את טעמו של שמעון בן ננס **שֶׁפֶן מְצִינוּ, כְּשֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה, קָרְבוּ כֶּבֶשִׁים בְּלֹא לֶחֶם** לפי שכתוב "ממושבותיכם תביאו לחם תנופה" היינו שאת שתי הלחם יש להביא רק כשיכנסו לארץ ולכן כשהלכו בני ישראל במדבר הקריבו את שני כבשי העצרת גם ללא הלחם, **אָף כָּאֵן בְּזַמַּן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ קִיִּים, יִקְרְבוּ כֶּבֶשִׁים בְּלֹא לֶחֶם** אין הלחם מעכב את הכבשים וניתן להקריב את הכבשים גם בלא שתי הלחם. **אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: הַלֶּכָּה כְּדָבָרֵי בֶּן נָנָס** שניתן להקריב את הכבשים ללא הלחם, אך לא ניתן להקריב את הלחם ללא הכבשים, **אֲבָל אֵין הַטַּעַם כְּדָבָרֵינוּ** אבל לא מהסיבה שהביא שמעון בן ננס שבמדבר הקריבו את הכבשים ללא הלחם, שכן במדבר לא הקריבו את הכבשים כלל... **שֶׁפֶל הָאָמֹר** הקרבנות שנכתבו בפרשת פנחס ש... **בְּחֹמֶשׁ הַפְּקוּדִים** שבחומש במדבר* - **קָרַב בַּמִּדְבָּר** היינו שכל קרבנות המוספים שכתובים בפרשת פנחס קרבו גם כשהיו עם ישראל במדבר, **וְכָל הָאָמֹר בְּתוֹרַת פְּהִינִים** וכל הקרבנות שכתובים בפרשת אמור שבספר ויקרא - **לֹא קָרַב בַּמִּדְבָּר** לא הוקרבו כשהלכו בני ישראל במדבר, ומכאן ששני כבשי עצרת שכתובים בפרשת אמור לא הוקרבו כלל במדבר, אבל **מִשְׁבָּאוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל - קָרְבוּ אֵלוֹ וְאֵלוֹ** הקריבו את כל הקרבנות הן אלו שכתובים בפרשת אמור והן אלו הכתובים בפרשת פנחס. עתה מסביר רבי שמעון את טעמו לכך שהכבשים מעכבים את הלחם, אך הלחם אינו מעכב את הכבשים **וּמִפְּנֵי מָה אֵנִי אוֹמֵר: יִקְרְבוּ כֶּבֶשִׁים בְּלֹא לֶחֶם** מפני מה אני מתיר להקריב את כבשי העצרת ללא שתי הלחם לפי **שֶׁהַכֶּבֶשִׁים מְתִירִין אֶת עֲצֻמֹן בְּלֹא לֶחֶם** שהקטרת אמורי הכבשים מתירה את בשרם לאכילה לכהנים והיא גם מתירה את אכילת הלחם לכהנים, אך... **לֶחֶם בְּלֹא כֶּבֶשִׁים** אם יקריבו את הלחם ללא הכבשים, **אֵין לִי מִי יִתִּירֵנוּ** אין מי שיתיר את אכילת הלחם לכהנים, שאין שתי הלחם מותרות באכילה לכהנים עד שיקריבו את הכבשים.

רבינו עובדיה מברטנורא
 הפר והאילים והכבשים והשעיר-הבאים בגלל הלחם. וכולן עולות, חוץ מן השעיר שהוא חטאת.
 אין מעבבין את הלחם- שאם הביאו שתי הלחם של עצרת בלא הקרבנות הללו, מקודשין. הלחם מעכב את הכבשים- הנך כבשים הן שני כבשים דשלמים שהווקקו לתנופה עם הלחם. והכבשים אין מעכבים את הלחם- שאם לא נמצאו כבשים מביאים שתי הלחם והן קדושים כאילו הביאום עם הכבשים. קרבו כבשים בלא לחם- שהרי לא היה להם לחם במדבר אלא המן.
 הלכה כדברי בן ננס- דכבשים מעכבים את הלחם.
 אבל אין הטעם כדבריו- והוא אומר במדבר קרבו כבשים דשלמים ולא היא.
 שכל האמור בחומש הפקודים- בספר במדבר. כגון קרבנות מוספים האמורים בפרשת פנחס, קרבו במדבר.
 וכל האמור בת"כ- דהיינו בספר ויקרא. לא קרבו במדבר. והנך כבשים האמורים באמור אל הכהנים, כגון הנך שבעה כבשים ופר ואילים דעולה דעל הלחם ושני כבשים דשלמים לא קרבו במדבר.
 לחם בלא כבשים אין לו מי יתירנו- שאין הלחם מותר באכילה לכהנים עד שיקריבו כבשים. והלכה כרבי שמעון.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ד'

רבינו עובדיה מברטנורא

התמידים אינן מעכבין את המוסף – בגמרא מפרש דלענין קדימה קאמר דאין מעכבין זה את זה, דאי בעי תמידין מקריב ברישא ואי בעי מוספין מקריב ברישא. ואע"ג דכתיב "וערך עליה העולה", ומשמע העולה היינו עולת תמיד תהא ראשונה לכל הקרבנות, אין זה אלא למצווה בעלמא אבל לא לעכב.

אמר רבי שמעון אימתי כו' – בגמרא מפרש דמתניתין חסורי מחסרה והכי קתני: לא הקריבו כבש בבוקר לא יקריבו בין הערבים, במה דברים אמורים שלא נתחנך המזבח, אבל נתחנך המזבח יקריבו בין הערבים. אמר רבי שמעון אימתי בזמן שהיו אנוסים או שוגגים, אבל אם מזידים לא יקריבו כבש בבוקר, לא יקריבו בין הערבים – והכי פירושו, לא הקריבו התמיד של שחר לא יקריבו התמיד של בין הערבים, דהכי מדרש קרא, אם את הכבש אחד תעשה בבוקר הוכשר שני ליקרב בין הערבים, ואי לא לא. במה דברים אמורים שלא נתחנך מזבח, דהאי קרא בחינוך כתיב בפרשת ואתה תצוה, דכתיב לעיל מיניה וזה אשר תעשה על המזבח. אבל נתחנך מזבח, שכבר הקריב עליו קרבנות, אפילו לא הקריב תמיד של שחר, יקריב תמיד של בין הערבים, דכתיב בפרשת פנחס "ואת הכבש השני תעשה בין הערבים כמנחת הבקר וכנסכו", ובההוא קרא לא כתיב "את הכבש האחד תעשה בבוקר". ותניא בספרי דהאי קרא למה נאמר, והלא נאמר למעלה בפרשה "ואת הכבש השני תעשה" כו', לפי שנאמר עמו את הכבש אחד תעשה בבוקר, הרי שלא הקריבו של שחר, שומע אני שלא יקריבו של בין הערבים, תלמוד לומר קרא בתרא ואת הכבש השני, מגיד לך שאם לא הקריב של שחר יקריב של בין הערבים. אבל אם מזידים כו' לא יקריבו בין הערבים, אותן המזידים, אבל כהנים אחרים יכולים להקריב.

לא הקטירו קטורת בבוקר יקטירו בין הערבים – דקטורת לא שכיחא בהד גברא שיקטיר קטורת פעמים רבות כמו בעולה, כדאמרין ביומא (כ"ו ע"א) שלא שנה בה אדם מעולם מפני שהיא מעשרת דכתיב (דברים ל"א) ישימו קטורה באפך וסמך ליה ברך ה' חילו, הלכך לא קנסינן להו, שמתוך שהיא חביבה עליהם לא פשעי בה ואינו מצוי שיניחו אותה מזידין. ואין הלכה כרבי שמעון בשתיקה. שאין מחנכים את מזבח הזהב אלא בקטורת הסמיים – של בין הערבים. דכתיב (שמות ל') "בבוקר בהטיבו את הנרות יקטירנה", כלומר כשמדשן את המנורה מן האפר שיש שם מהדלקת הנרות. ואי לאו דעבד הדלקה באורתא מאי בעי למתקן בצפרא, אלמא חינוך המנורה בין הערבים. וכיון דמנורה נתחנכה בערב, קטורת נמי נתחנכה בערב, דכתיב (שם) ובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים יקטירנה.

התמידין קרבנות התמיד אינן מעכבין את המוסף את קרבנות המוסף שמקריבים בשבתות, ראש חודש וחגים, **ולא המוספים מעכבין את התמידים** לפי הגמרא מבואר שהמשנה באה ללמד שאם הקדימו את קרבנות המוסף לקרבנות התמיד, הקרבנות כשרים, אע"פ שלמדנו במסכת זבחים שכל התדיר מחברו קודם את חברו, שכן הקרבת התדיר היא מצווה, אך אין היא באה לעכב אם הקריבו קרבנות מוסף לפני קרבן התמיד, **ולא המוספים מעכבין זה את זה** אם הקדימו והקריבו מוסף שאינו תדיר לקרבן מוסף שהינו תדיר, לדוגמא: אם בשבת שחל בה גם ראש חודש, הקריבו קודם את קרבן ראש חודש לפני מוספי השבת, בכל זאת הקרבנות כשרים. **לא הקריבו כבש בבוקר** אם לא הקריבו את כבש קרבן התמיד של שחר - **יקריבו בין הערבים** יכולים להקריב את קרבן התמיד של בין הערבים, לפי שאין קרבן הבוקר מעכב את קרבן בין הערבים. (עפ"י הגמרא היה על המשנה לכתוב כך) **לא הקריבו כבש בבוקר, לא יקריבו כבש בין הערבים, במה דברים אמורים - שלא נתחנך המזבח, אבל נתחנך המזבח יקריבו בין הערבים*** (ראה הסבר ב*) **אמר רבי שמעון: אימתי** באיזה מקרה ניתן להקריב את קרבן התמיד של בין הערבים גם כשלא הקריבו את קרבן התמיד של בוקר **בזמן שהיו הכהנים אנוסין** שלא יכלו להקריבו או שוגגין כגון ששכחו להקריבו, **אבל אם היו מזידין** היינו אם במזיד ללא סיבה **ולא הקריבו כבש בבוקר** קרבן התמיד של שחר - **לא יקריבו** אותם הכהנים שבמזיד לא הקריבו את קרבן תמיד של שחר **בין הערבים** אבל כהנים אחרים יכולים להקריב את קרבן התמיד של בין הערבים גם אם לא הוקרב קרבן התמיד של שחר באותו יום. **אם לא הקטירו את קטרת הסמים על מזבח הזהב בבוקר - יקטירו בין הערבים** שכן בכל יום היו מקטירים את הקטורת פעמים ביום, אחת בבוקר ופעם שניה בין הערבים, ובאה המשנה ללמד שאע"פ שלא הקטירו את הקטורת בבוקר, ניתן להקטיר את קטורת בין הערבים, ואין הקטרת הבוקר מעכבת את הקטרת בין הערבים. **אמר רבי שמעון: וכלה** היינו גם מה שהיו צריכים להקטיר בבוקר **היתה קרבה בין הערבים** היינו שיש להקטיר בהקרבת בין הערבים גם את מה שהיו צריכים להקטיר בבוקר ולא הקטירו, לפי שסובר רבי שמעון שכל הקטורת של אותו יום דבר אחד הוא. עתה מסביר תנא קמא מדוע יש הבדל בין מזבח הזהב לבין מזבח העולה לענין שאם הוקרב על מזבח העולה קרבן התמיד של שחר, ניתן להקריב את קרבן התמיד של בין הערבים ואם לא הוקרב לא ניתן להקריבו, מה שאין כן במזבח הזהב שגם אם לא הקטירו עליו את קטורת הבוקר ניתן להקטיר את קטורת בין הערבים (ובגלל פיסקה זו במשנה נאמר בגמרא שיש להוסיף על המשנה את מה שהבאנו למעלה) **שאין מחנכין*** **את מזבח הזהב אלא בקטרת הסמים** היינו שהיות ועל מזבח הזהב היו מקטירים רק את הקטורת ולא קרבנות אחרים, לכן לא ניתן לחנוך את המזבח בקרבן אחר, אלא רק בקטורת, לפיכך גם אם לא הקטירו בבוקר את הקטורת, יקטירו בין הערבים ובזה יחנכו את המזבח, **ולא** ואין חונכים את **מזבח העולה אלא בתמיד של שחר** היינו כשבאים לחנוך את מזבח העולה בפעם הראשונה, יש להקריב עליו דבר ראשון קרבן תמיד של שחר, וזו היא חניכתו של המזבח, ולכן סובר תנא קמא שמזבח שלא נתחנך עדיין לא ניתן להקריב עליו את קרבן התמיד של בין הערבים, לפי שכדי לחנוך את המזבח יש להקריב בתחילה קרבן תמיד של שחר, אבל כל יום לאחר שנחנך אפילו שלא הקריבו קרבן תמיד בבוקר ניתן לקריב קרבן תמיד של בין הערבים, **ולא** ואין חונכים **את השלחן** שולחן לחם הפנים **אלא בלחם הפנים בשבת** היינו בסידור לחם הפנים על השולחן בשבת, **ולא** ואין חונכים **את המנורה שבבית המקדש אלא בשבעה ירותיה בין הערבים** בהדלקת שבעת נרותיה בזמן בין הערבים.

*בגמרא מבואר שאף תנא קמא סובר שאם עדיין לא נחנך המזבח, היינו שעדיין לא הקריבו עליו קרבנות מעולם, וכן לא הקריבו עליו את תמיד של שחר, לא ניתן להקריב גם את תמיד של בין הערבים, כמו שמביאה המשנה את טעמו בהמשך, שיש צורך שהקרבן הראשון שיקריבו על מזבח העולה יהיה תמיד של שחר, ברם תנא קמא מדבר על כל יום לאחר שנתחנך המזבח, שאפילו אם לא הקריבו את קרבן התמיד של שחר, יהיה ניתן להקריב את קרבן התמיד של בין הערבים, אולם רבי שמעון סובר שאע"פ שנחנך מזבח העולה (החיצון) היינו שכבר הוקרבו עליו קרבנות בעבר, אם היו הכהנים מזידים ולא הקריבו את קרבן התמיד של בוקר, לא יקריבו גם את קרבן התמיד של בין הערבים.

**חניכה – עבודת המקדש הראשונה שהיתה נעשית במזבח, בשולחן, במנורה.